

Cuprins

Capitolul I. Genetica – știința eredității	11
1.1. Obiectul geneticii.....	11
1.1.1. Scopul și importanța geneticii	11
1.2. Metodica de cercetare.....	12
1.3. Etapele de dezvoltare a concepțiilor despre ereditate.....	13
1.4. Dezvoltarea geneticii ca știință.....	15
1.5. Dezvoltarea geneticii în România.....	18
Capitolul II. Bazele citologice ale eredității	20
2.1. Celula – unitatea de bază a vieții și eredității	20
2.2. Structura celulei și componentele ei cu funcție ereditară	21
2.2.1. Sistemul de membrane ale celulei	22
2.2.2. Matricea nucleo-citoplasmatică.....	23
2.2.3. Nucleul sau carionul	28
2.3. Diviziunea celulei și ereditatea	41
2.3.1. Continuitatea materialului ereditar	41
2.3.2. Diviziunea celulei	41
2.4. Gametogeneza și singamia.....	49
2.4.1. Gametogeneza la plante	49
Capitolul III. Ciclul de viață și ereditatea	54
3.1. Ciclul de viață și continuitatea genetică	54
3.1.1. Ciclul de viață la protozoare	54
3.1.2. Ciclul de viață la ciuperci	56
3.1.3. Ciclul de viață la plantele și animalele superioare	57
3.2. Ciclul de viață și ereditatea la procariote	58
3.2.1. Ciclul de viață la bacterii	59
3.2.2. Ciclul de viață la virusuri	68
Capitolul IV. Teoria factorilor ereditari	75
4.1. Legile mendeliene despre ereditate	75
4.1.1. Legea segregării factorilor ereditari	76
4.1.2. Legea combinării libere a factorilor ereditari sau a segregării independente a caracterelor	81
4.2. Teoria probabilității și raportul mendelian de segregare	85
4.3. Importanța teoriei mendeliene despre ereditate	86
Capitolul V. Interacțiunea genetică	88
5.1. Interacțiunea genetică – noțiuni generale	88
5.2. Abaterile aparente de la raporturile mendeliene de segregare	88
5.2.1. Interacțiunea dintre genele letale	88
5.2.2. Interacțiunea dintre gene nealele	90
5.2.3. Pleiotropia	98
5.2.4. Polialelia (alele multiple)	98

5.2.5. Interacțiunea genotip-mediu sau penetranța și expresivitatea	103
5.3. Abateri reale de la raporturile mendeliene de segregare	104
5.3.1. Segregarea preferențială	104
5.3.2. Nondisjuncția cromozomilor	105
5.3.3. Formarea nerandomizată a zigotilor	105
5.4. Variabilitatea organismelor.....	106
Capitolul VI. Mecanismul cromozomal al eredității	108
6.1. Cromozomii, genele și ereditatea.....	108
6.2. Teoria cromozomială a eredității	109
6.2.1. Înlăntuirea genelor dispuse în același cromozom (linkage)	110
6.2.1.1. Înlăntuirea completă a genelor (linkage complet)	111
6.2.1.2. Schimbul de gene (crossing-over) sau linkage incomplet	113
6.2.2. Așezarea liniară a genelor în cromozomi.....	120
6.2.3. Hărțile cromozomale	120
6.2.3.1. Identificarea locusului genelor în cromozomi.....	121
6.2.3.2. Valoarea de recombinare și valoarea crossing-overului	125
6.2.3.3. Determinarea ordinii genelor	125
6.2.3.4. Interferența și coincidența de recombinare	125
6.2.3.5. Întocmirea hărților cromozomale	127
6.2.3.6. Importanța hărților cromozomale	131
6.2.4. Însemnatatea teoriei cromozomale a eredității	131
Capitolul VII. Ereditatea sexului	132
7.1. Generalități.....	132
7.2. Teoria genetică a determinării sexului.....	134
7.3. Tipurile de determinism sexual	136
7.3.1. Ereditatea sexului de tip Drosophila	136
7.3.2. Ereditatea sexului de tip Abraxas	137
7.3.3. Ereditatea sexului la organismele partenogenetice	139
7.3.4. Ereditatea sexului la om.....	140
7.3.5. Ereditatea sexului la plante.....	141
7.4. Particularitățile citologice și genetice ale cromozomilor sexului	142
7.5. Ereditatea caracterelor legate de sex	144
7.5.1. Ereditatea caracterelor legate de sex la tipul Drosophila	144
7.5.2. Ereditatea caracterelor legate de sex la tipul Abraxas	150
7.6. Anomalii în ereditatea sexului	154
7.6.1. Nondisjuncția cromozomilor sexului.....	154
7.6.2. Nondisjuncția autozomilor.....	157
7.6.3. Hermafroditismul.....	157
7.6.4. Ginandromorfismul	158
7.6.5. Intersexualitatea	159
7.6.6. Inversiunea sexului	162
7.7. Condițiile de determinare genotipică și fenotipică a sexului	164
7.7.1. Influența hormonală	164
7.7.2. Influența condițiilor de dezvoltare	165
7.8. Schimbarea experimentală a sexului	165

Capitolul VIII. Structura și funcțiile materialului ereditar	168
8.1. Identificarea materialului genetic.....	168
8.1.1. Transformarea bacteriană – fenomenul care a dus la identificarea materialului genetic.....	169
8.1.2. Recombinarea genetică – dovadă a coexistenței a două tipuri de ADN în același organism.....	171
8.1.3. Transducția bacteriană – fenomenul care confirmă funcția genetică a ADN	171
8.1.4. ARN-ul viral – purtător al informației genetice.....	171
8.1.5. Cercetări care au demonstrat existența și rolul materialului ereditar	172
8.2. Acizii nucleici și rolul lor în ereditate.....	175
8.2.1. Structura chimică și moleculară a acizilor nucleici	175
8.2.2. Acidul dezoxiribonucleic (ADN).....	178
8.2.3. Acidul ribonucleic (ARN).....	200
8.3. Amplificarea, exagerarea și diminuarea materialului genetic	213
8.4. Izolarea genei	214
8.5. Sinteza artificială a genei	215
Capitolul IX. Gena, codul genetic și codificarea biochimică	216
9.1. Noțiunea de genă și evoluția ei în timp	216
9.2. Proteinele – expresia materială a eredității	218
9.2.1. Relația: activitate vitală – ereditate – proteine	218
9.2.2. Compușii organici care intră în componența proteinelor	221
9.3. Codul genetic	224
9.3.1. Structura codului genetic	225
9.3.2. Structura unităților de codificare (codonilor).....	226
9.4. Biosinteza proteinelor.....	233
9.4.1. Mecanismul transferului informației genetice	234
9.4.2. Mecanismul ordonării aminoacizilor în proteine	235
9.4.3. Etapele biosintezei proteinelor	238
9.5. Reglajul genetic al biosintezei proteinelor	246
9.5.1. Inducția enzimatică	247
9.5.2. Represia enzimatică	248
9.5.3. Retroinhibiția enzimatică.....	249
9.5.4. Activarea sau stimularea enzimelor	250
9.5.5. Reglajul enzimatic între lanțurile metabolice.....	251
9.6. Controlul biosintezei proteinelor prin mecanismul transcriției și translației informației genetice	252
9.6.1. Controlul biosintezei proteinelor prin transcrierea mesajului	252
9.6.2. Controlul sintezei proteinelor prin translația mesajului	254
Capitolul X. Mutățiile și sistemele de reparare genetică	257
10.1. Generalități.....	257
10.2. Tipuri de mutății.....	258
10.3. Mutățiile genice	259
10.4. Mutățiile prin altoare	262

10.5. Factorii mutageni și modul lor de acțiune	262
10.5.1. Factorii mutageni fizici	263
10.5.2. Factorii mutageni chimici	267
10.6. Tipuri de aberații induse în urma expunerii la mutageni.....	270
10.7. Reparația genetică	272
10.7.1. Reparația la procariote	272
10.7.2. Repararea la eucariote	273
10.8. Mutățiile cromozomale	275
10.8.1. Deficiența.....	276
10.8.2. Duplicația	278
10.8.3. Inversia	279
10.8.4. Translocația	282
10.8.5. Fuziunea	286
10.8.6. Fragmentare – fuziune – punte – cerc	286
10.8.7. Efecte de poziție	287
10.8.8. Importanța mutațiilor	287
Capitolul XI. Variabilitatea numărului de cromozomi.....	289
11.1. Generalități.....	289
11.2. Tipuri de variabilitate a numărului de cromozomi	290
11.3. Poliploidia.....	290
11.3.1. Clasificarea poliploidiei	291
11.3.2. Aloploidia.....	301
11.3.3. Modificări morfologice și fiziologice caracteristice plantelor poliploide	308
11.3.4. Poliploidia în natură	309
11.3.5. Importanța poliploidiei în evoluția regnului vegetal	310
11.4. Aneuploidia	311
11.4.1. Tipurile de aneuploidie	311
11.4.2. Cauzele aneuploidiei	314
11.4.3. Importanța aneuploidizilor	315
11.5. Haploidia	316
11.6. Monoploidia.....	317
11.6.1. Meioza la haploizi și monoploizi	319
11.6.2. Importanța haploizilor și monoploidizilor	320
Capitolul XII. Ereditatea extracromozomală.....	322
12.1. Generalități.....	322
12.2. Metode de punere în evidență a eredității extracromozomale	323
12.2.1. Diferențele dintre hibrizii reciproci	324
12.2.2. Înlăturarea genomului matern din procesul de reproducere	324
12.3. Manifestarea eredității extracromozomale	325
12.3.1. Predeterminarea	325
12.3.2. Modificările prelungite	326
12.3.3. Ereditatea simbiotică	326
12.3.4. Ereditatea epizomică	328
12.3.5. Ereditatea plastidică	329

12.3.6. Ereditatea citoplasmatică propriu-zisă	331
12.3.7. Androsterilitatea	333
12.3.8. Fenomenul de restaurare a androferilității	336
12.3.9. Androsterilitatea citoplasmatică la porumb	339
12.3.10. Raportul de dependentă între genom și citoplasmă.....	342
Capitolul XIII. Ereditatea în procesul reproducerei	343
13.1. Reproducerea și ereditatea.....	343
13.1.1. Ereditatea în reproducerea asexuată.....	343
13.1.2. Ereditatea la reproducerea sexuată	343
13.2. Efectul genetic al autofecundării	344
13.2.1. Teoria liniei pure	344
13.2.2. Consangvinizarea	348
13.2.3. Consangvinizarea la animale	353
13.3. Efectul genetic al încrucișării	357
13.3.1. Efectul heterozis la plante	357
13.3.2. Efectul heterozis la animale	359
13.3.3. Explicarea mecanismului depresiunii la consangvinizare și al vigorii hibride la încrucișare	360
13.3.4. Rolul condițiilor de mediu în manifestarea efectului heterozis	364
13.4. Ereditatea în cazul unor forme particulare de reproducere	364
13.4.1. Ereditatea în reproducerea apomictică	365
13.4.2. Ereditatea în cazul poliembrioniei	366
13.4.3. Ereditatea în cazul partenocarpiei	366
13.4.4. Influența gametului patern asupra organelor materne	366
Capitolul XIV. Transformarea eredității prin încrucișare și prin transfer de material genetic.....	370
14.1. Ereditatea în cazul hibridării	370
14.1.1. Ereditatea mixtă sau în mozaic	371
14.1.2. Ereditatea contopită	371
14.1.3. Ereditatea cu excludere reciprocă	372
14.2. Clasificarea hibridărilor	372
14.3. Ereditatea în cazul hibridării îndepărțate	374
14.3.1. Intersterilitatea formelor parentale	375
14.3.2. Sterilitatea și fertilitatea hibrizilor îndepărtați	376
14.3.3. Explicația citologică a fertilității și sterilității hibrizilor îndepărtați	377
14.3.4. Realizări în domeniul hibridărilor îndepărțate	379
14.4. Inducerea variabilității genetice prin metode de inginerie genetică	379
14.4.1. Transferul de cromozomi sau de fragmente cromozomale de la o specie la alta	380
14.4.2. Inocularea ADN-ului provenit de la o specie la altă specie	382
14.4.3. Hibridarea celulară	382

Capitolul XV. Elemente de genetica populațiilor	385
15.1. Populația și studiul ei genetic.....	385
15.2. Metode pentru studiul structurii genetice a populației	387
15.3. Structura genetică a populațiilor	388
15.3.1. Structura populațiilor cu reproducere panmictică	389
15.3.2. Legea Hardy-Weinberg și aplicatiile ei.....	390
15.3.3. Structura populațiilor cu reproducere autogamă perfectă	394
15.3.4. Structura populațiilor cu reproducere panmictică și autogamă	395
15.4. Schimbarea structurii genetice a populațiilor și factorii care o determină.....	396
15.4.1. Acțiunea migrației asupra structurii genetice a populațiilor	397
15.4.2. Acțiunea mutațiilor asupra structurii genetice a populațiilor	397
15.4.3. Rolul selecției în dinamica genetică a populațiilor.....	398
15.4.4. Acțiunea izolării în dinamica genetică a populațiilor	400
15.4.5. Driftul genetic în populațiile mici	401
15.4.6. Rolul condițiilor de existență	401
BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ	403